

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

II. Sinas petens, abreptam vi tempestatis scapham precibus recuperat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

greges suos lustrare oportere. Itaque statuit Indicos Socios, quibus præerat, longo interuallo reuifere; ac, delectu habito, ex eis aliquot submittere in Iaponiam: ipse autem, rebus compositis, & Legatione instructa, pariter cum Legato in Sinas penetrare.

CAPVT II.

*Sinas petens, abreptam vi tempestatis
scapham precibus recuperat.*

LV S I T A N Æ ergo nauis Sinas petentis occasione inuitatus, simul cum Bungenfis Regis Legato, qui Proregi Indiae ferebat dona, conscendit, Nouembri mense, anno huius seculi L I. Ex Iaponia Matthæum & Bernardum indigenas, ab se baptizatos, secum deduxit, simul specimen gentis Iaponicæ, simul idoneos maiestatis Christianæ spectatores Romanam deinde missurus. Nimirum, ut Romanæ in primis Ecclesiæ ornamentis opibusque exploratis, domum reuecti conciliarent nomini Christiano apud Iapones dignitatem, commemorando aliis quæ ipse oculis subieçisset. Prospero inde cursu vectos Lusitanos sanè varia & miraculis insignis nauigatio excepit. Se
ptimo

primo quàm soluerant die, subirò atrox
 tempestas coorta nauim in ignota nautis
 maria vi æstus abripuit; cæcisque in flu-
 ctibus errantem, cum præsentis periculo
 naufragij, transuersam egit. quippe adeò
 spissæ cælo intendere se nubes, vt penitus
 conderent Solem. ita vix vsquam interni-
 trent luce, perpetua penè nox quinque
 totos tenuit dies. Quo tempore Francisci
 sedulitas, non modò sanctitas, enituit.
 Ille non verbis magis quàm exemplis ad
 iuuanda nauitarum ministeria cæteros
 incitare: ille nocturnis iuxtà & diurnis
 laboribus nemini cedere: ille ægros ani-
 mi solari, & spe salutis excitare torpentes.
 Ducem illum ac nauarchum diceres.
 Porrò sæuiente vento, & maiores voluen-
 teiam fluctus, gubernator ne, quod euē-
 nit, repentina procellæ vis scapham au-
 ferret, validis eam rudentibus ad onera-
 riam religari iussit. Nauantes operam
 scaphæ (erant facilè XV. præter Sarace-
 nos duos) nox oppressit. Nec ita multo
 post, abruptis retinaculis, scapham vio-
 lenta tempestas abstulit tanto impetu, vt
 momento penè temporis omnium con-
 spectum effugeret. Nauarchus igitur il-
 lorum miseratus vicem, actumque de o-
 neraria omniumque salute ratus, nisi sca-
 pha reciperetur, cursum dirigit eo, quò

*Francisco
 periclitati
 oneraria
 operam na-
 uat.*

illam ferri senserat. Cæterum, exasperato fluctibus mari, navis obuallata undis ingenti procella incessitur, ac penè demergitur. Ad nautarum vectorumq; clamores B. Mariam inuocantium excitus Xauerius, ex Nauarchi cubiculo, vbi tum Deo supplicabat, accurrit. Erant vectores nauæque alij super alios strati, oneraria penè obruta ad vltimum periculi venerat. Ergo ille, non tam sua quam sociorum vice sollicitus, exclamat: O IESV CHRISTE, Deus cordis mei, obsecro te perquin; illa vulnera, q̄ tibi in cruce nostri amor inflixit, *Famulis tuis subueni, quos precioso sanguine redemisti.* Mirum dictu: repente fluctibus exsuperatis nauigium emerit, cunctis diuinum auxilium agnoscentibus. Proprio periculo discusso, ad alienum discrimen curæ omnium versa. Vt quisque cognatos aut necessarios in scapha habebat, certatim eorum casum deplorare cœperunt. Inde, cū aliquandiu in desiderio suorū hēssent, in ipsos miseratio vertit. Quippe in eo mari iactabātur, vbi cum scapha etiam spes salutis amittitur. Xauerius ergo vniuersos

Navim penè obrutā periculo eripit.

Vaticinatio de scapha ad onerariam redditura. collacrymantes ac sollicitudine penè exangues intuens, bonum habere eos animum iubet; ac prædicit fore, vt antetriduum filia remearet ad matrem. His

verbis

verbis per ambages significabat, scaphā
 ad onerariam redituram. Haud credita
 vulgo res, nō tamen eos spes omnino de-
 seruit. Postero die prima luce Franciscus
 læto vultu prodit in medium: & Nauar-
 chum comiter salutatum rogat, vt iubeat
 aliquem, malo conscenso, speculari, num
 scapha compareat. Ad hæc senior quidā
 & experiens nauta (Petro erat nomen)
 respondit illudens, tum demum receptū
 in scapham amissam, cū amitteretur
 altera. Cui Franciscus: An verò censes,
 Petre, quidquam Deo esse difficile? atqui
 ego non diffido, Dei benignitate, & Dei-
 paræ Malacensis, cui tria sacrificia voui,
 præsidio, scapham cum miseris illis inco-
 lumem propediem adfururam. Subinde
 vbi renunciatum est ex malo eam non
 conspici, in cubiculum se supplicabun-
 dus abdidit; ibiq; lacrymans bonam diei
 partem extraxit precibus. Exin procedit
 in publicum, læta nuncians; ipsos prope-
 diem scapham reducem esse visuros. Pro-
 rinus Nauarchum rogitat, vela demittat,
 scaphā opperiat, haud dubius omnes
 qui essent in ea, ac præcipuè par illud Sa-
 racenorum, Dei Deiparæque ope saluos
 fore. Abnuere Nauarchus, reclamare cæ-
 teri, simul quòd frustra iam expectaretur
 scapha, simul quòd sine manifesto peri-
 culo

culo onerariæ expectari nequiret. oberabat quippe oculis imago recentis periculi. Cæterum nauarchus tandem Francisci precibus fatigatus, dolones, quibus tum solis utebatur, submitti paulisper iubet. Intermisso temporis spatio, cum nihilo magis, quàm antè, scapha conspiceretur, & iam periclitari ipsa videretur nauis, sæuiente adhuc mari, tolli propere vela imperat. Instare Xauerius, rogare nauticos, vt adhuc paululum præstoentur, liquido affirmans, scapham, nullo periculo onerariæ, paulo post affore. Cumque nauetæ desperata re, ac stimulante metu, nihilominus vela sustollerent; accurrit Pater manuq; antennæ iniecta, inhiitos per Christi mortem ac vulnera obsecrare institit, ne pigeret etiamnum morari parumper. Morem gerunt illi, ipse se ad numen orandum dat. Inter hæc eius rogatu Antonius Dias fastigium ascenderat mali. Is longè lateque speculatus, nihil dispicere se renunciat. demum rogat Xauerium, vt sibi bona cum eius venia liceat descendere. Ille contra rogare, vt parumper adhuc moraretur. Et simul ipse, sublatis in cælum manibus, Deum enixè precatus, nauarchum cæterosq; bono esse animo iubet. Interea nauis expectas, quasi Francisco periculum præstante, ingen-

tibus agitata fluctibus impunè fluitabat in falo. Iamq; per tres ferme horas dilata omnium expectatione, pro desperata res erat; cùm repente Dias scapham appare- re atque aduentare proclamat. Tum verò læti omnes pro se quisq; Deo Francisco- que gratulari cœperunt. Vt scapha in conspectu omnium fuit, confestim ad e- am excipiendam nauis in obliquum sta- tuitur. Et illa, Deo scilicet ducente, rectà ad onerariam tendit. Aduentanti alacres nauæ funem, de more, eminus iniicere parabant, cùm Xauerius, Nihil fune opus est, inquit: ipsa per se, sua sponte, accedet ad onerariæ latus. Idq; , omnibus mira- Scapha
culo attonitis, ita euénit: atque ita aptè sua sponte
se applicuit, vt miseri illi commodè exci- ad onera-
perentur. Quin etiam in mediis fluctib⁹, riam se ap-
retinente nemine, tam diu stetit, quoad re- plicat.
ligaretur ad nauim. vt satis appareret, eiusdem, cuius adducta foret, precibus e- am retineri. Mira deinde res, ac penè fi- dem excedens, traditur. Fernandus Men- des Pintus, Lusitanus honestus & grauis, comes Francisci peregrinationis ex Ia- ponia in Sinas, & periculi socius fuit. Is ceteris, quæ exposuimus, enarratis auctor est, reduces illos in onerariam receptos, cùm vellet naua scapham ina- nem iam ac religatam submouere, in-

*Franciscus,
cum esset
in naui et
iam in sca-
pha eodem
tempore ver-
sari visus.*

*Prædicit
tranquil-
litatē ma-
ris.*

hibuisse clamantes, vt manum prius Xa-
uero porrigeret, qui adhuc in scapha re-
sideret. respondenti nauæ Xauerium in
naui esse, ac fuisse ante ipforum reditum,
certatim illos affirmasse, nimirum quam-
diu ipsos in scapha tempestas agitasset in-
festo vagantes mari; Franciscum adfuisse;
cunctosque solantem, & ad spem salu-
tis excitantem, scaphæ cursum ad one-
rariam direxisse. Tum demum intellectū
est, Francisci pro illorum salute supplican-
tis speciem eis præstò fuisse (quod &
de S. Nicolao Myreenfi Episcopo me-
moriæ proditum est) vt appareret cuius
ope à præsentis exito seruati forent. Res
omnium vectorum nauarumque ser-
monibus celebrabatur. At Xauerius di-
uinum id opus non suum esse prædicans,
gubernatori nauis denunciat, vt vela im-
pigre expediat, haud ita multo post, sedata
tempestate, secundis ventis vsurus. Nec
prædictio incassum cecidit. Vix nauæ
vela aptauerant, cum repentè venti vis ac
procella cecidit: mox tranquillitas secu-
ta est, secundaque aurâ prouehi nauis
cœpit. Et scaphæ salus. valuit in pri-
mis ad Saracenorum; qui cum illa peri-
clitati pariter fuerant, salutem. Quippe
tam euidenti miraculo motis superuēnt
Xauerius. Ab eo haud ægre ad Christi fi-
dem

dem pellecti, & post institutionem baptis-
mo expiati, vt eidem, secundum Deum,
& corporum & animorum salutem de-
berent. Nauis porrò, secunda tempestate
vsa, Cinceum Sinarum portum tenuit,
quem petebat.

CAPVT III.

*Portum Sinarum, & Malacense iter
vaticinationibus insigne reddit.*

IBI Franciscus in terram egressus per-
opportunè Iacobum Pereriam, ami-
cissimum suum, virum nobilitate ac di-
uitijs clarum, offendit, propediè Indiam
versus vela facturum. Salute accepta, red-
ditaque, cum ingentibus beneuolentiæ
signis atque lætitiæ, Franciscus de ratio-
ne ad Sinarum Regem penetrandi eum
consulens, suum consilium expromit. Et
ille, vt erat homo prudens, taliumque re-
rum peritus, optimum factu censuit cu-
rare legationem atque insuper munera
ab Indiæ Prorege ad Sinarum Regem
exprimere. Extemplo auxilium consilio *Iacobi Pe-*
adiicit, & ad eam rem (adeò animum e- *reria exi-*
ius amor pariter Xauerij religioque sti- *mia mu-*
mulabant) suam ipse operam, nauim, *nificètia.*
fortunas offert Xauerio, non speciosa